

SBOROVÁ SHROMÁŽDĚNÍ

LISTOPAD 2000

8.30 BK	Jiří Gruber	5. 11.	9.00 BD	Jiří Malý
10.00 ČK	Jiří Gruber	20. po Trojici	10.30 Kuř	Jiří Malý
	<i>rodinná neděle,</i>		13.45 Tiš	Jaroslav Vítek
	<i>společný oběd</i>			
14.15 Rych	Jiří Gruber			
8.30 BK	Pavel Filipi	12. 11.	9.00 BD	Jaroslav Vítek
10.00 ČK	Pavel Filipi	21. po Trojici	9.45 Tiš	
14.00 fara	<i>sborové odpoledne</i>			
8.30 BK	Olga Tydlitátová	19. 11.	9.00 BD	Jaroslav Vítek
10.00 ČK	Olga Tydlitátová	22. po Trojici	10.30 Kuř	Jaroslav Vítek
14.15 Rych	Olga Tydlitátová		13.45 Tiš	Jaroslav Vítek
			19.30 BD	
8.30 BK	Jiří Gruber	26. 11.	9.00 BD	
10.00 ČK	Jiří Gruber	<i>poslední</i>	9.45 Tiš	
		<i>po Trojici</i>	14.00 BD	Jiří Malý
				<i>pověření faráře sboru - instalace</i>
8.30 BK	Olga Tydlitátová, VP	3. 12.	9.00 BD	Jaroslav Vítek, VP
10.00 ČK	Olga Tydlitátová, VP	1. adventní	10.30 Kuř	Jiří Malý, VP
	<i>Adventní kantiléna</i>		13.45 Tiš	Jiří Malý, VP
14.00 fara	<i>odpoledne křesť. služby</i>			
14.15 Rych	Jiří Gruber			

LEGENDA: BK Betlémský kostel
ČK Červený kostel
Rych Újezd - Rychmanov

BD Blahoslavův dům
Tiš Tišnov
Kuř Kuřim

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

SETKÁVÁNÍ

LISTOPAD 2000

ČÍSLO 9

ROČNÍK 2

Anketa: Zpověď

Rozhovor s J. M. Lochmanem

Kunštát, Lesonice, Krabčice, Ořechov,
Blažkov

Patent zvaný toleranční

Ještě k večeři Páně

Brněnští varhaníci

Skautský tábor v Karpatech

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

Modlitba ze schůze staršovstva

Vyznáváme, Pane, že se počítáme mezi ty, kterým je třeba důležité věci stále znovu a znovu připomínat, přesto, že jsme je už od dětství slýchávali a vírou i zkušeností sobě i druhým za dobré a prospěšné přijali. Odpusť nám naši krátkou paměť, naši křehkost a nepevnost.

Děkujeme, že Tvé napominání není k našemu ponížení, ale vyučení a upevnění, abychom zůstávali Tvými důvěryhodnými svědky a věrnými spolupracovníky.

Být dobrým příkladem těm, kteří nám jsou svěřeni v našich rodinách, ve sboru i v okolní společnosti, je úkol těžký, ale vznešený a splnitelný - s Tvoji pomocí.

Vyznáváme, že je to naše vina, jestliže Tvých rad nedbáme a stáváme se tak příkladem špatným.

Vždyť ty nám jsi ve svém Duchu nablízku neustále. Jsi hotov nám pomáhat, povzbuzovat nás a podepírat.

Děkujeme, že podle svého příslibu jsi s námi i v tuto chvíli a nabízíš nám svoji moudrost, tolik potřebnou, aby naše rozhodnutí byla správná.

Amen.

Anketa

Měla by se v evangelické církvi zavést zpověď? Jakou formou?

Jsem pro veřejnou zpověď před vysluhováním sv. večeře Páně. Tento termín užívali již toleranční evangelíci ve svých individuálních přiznáních před náboženskými komisemi v roce 1782.

Nikdy si neuvědomuji jednotu sboru tak silně, jako ve chvíli, kdy kazatel říká: „Vyznáváte spolu se mnou své hříchy ... Věříte spolu se mnou v Ježíše Krista jako svého osobního Spasitele ... Chcete se spolu se mnou s pomocí Boží pokusit o nápravu svého života ...“ (omlouvám se, že necituji přesně).

Veřejnou zpověď pokládám tedy za dobrou přípravu před Večeří Páně, za dobrý začátek pro nové vykročení.

Věra Doleželová, duchodkyně

Nevím, jestli by taková otázka nebyla vhodnější pro teologa. Myslím si ale, že je hodně obtížné (nebo alespoň pro mne těžko představitelné) zavedení zpovědi v ČCE takovou formou, jako je např. v římskokatolické církvi.

Jako jinou formu zpovědi chápu vyznání hříchů před sv. večeří Páně, pokud o tom člověk přemýšlí a neodpovídá automaticky. Také by bylo dobře, kdyby ve sborech existovala taková důvěra k faráři, že by k němu mohli lidé chodit a svěřovat se se svými problémy. To by byla také určitá forma zpovědi. Potom by tu ale zároveň mělo být asi něco takového, jako je zpovědní tajemství.

Jan Sypták, student

Pokud máte na mysli zavedení zpovědi jako pravidelné povinnosti, pak bych byla rozhodně proti. Buď se ke všemu přiznáš, anebo mezi nás nechod'. Co se tím změní, když jdu někde jen z povinnosti a ne z vlastní vůle? Pak i slova odpuštění přijímám jen automaticky, jako něco, co prostě musí přijít. Pak snad člověk ani neusiluje o nápravu.

Dnes chápu jako jistou formu zpovědi vyznání hříchů při večeři Páně. V tu chvíli o něco víc přemýšlím o svých proviněních a zároveň dokážu přijmout i to hromadné odpuštění. Brala bych zpověď (osobní rozhovor s farářem o svých pochybnostech, pocitech viny) jako možnost osobního rozvoje pro mě a jako příležitost pro faráře poznat svoje „ovečky!“. On totiž v tomto případě může farář působit i jako tzv. „dutá vrba“ – člověk, kterému se mohu svěřit a který mě vyslechne, ať už mám trápení jakékoli. A navíc mě ujistí, že má cenu se snažit.

Zorka Mikolášková, ekopedagog

Jestli máte na mysli zpověď v té podobě, která je běžná v římskokatolické církvi, tak ne. Já osobně některé niterné záležitosti otevřu pouze v modlitbě s vědomím, že této „informace“ nebude nikdy zneužito. Kdežto u člověka tuto jistotu nemohu mít.

Ester Malachová, zdravotní sestra na maeřské dovolené

Myslím, že ne. Zpověď není špatná věc, když si člověk dokáže své myšlenky zformulovat, uvědomit si co nedobrého provedl, nebo co ho tíží. Ale říci to jinému člověku a domnívat se, že ten už to za mě s Pánem Bohem vyřídí, to není – podle mne – v pořádku.

Eva Popelářová, studentka

Myslím, že ne.

Alena Kučerová

Nevím, jestli mi přísluší se k této otázce vyjadřovat, protože jsem „evangelík bez vyznání“. Nicméně si myslím, že otázka zpovědi je právě jedno z toho, co odlišuje evangelickou církev od církve katolické. Moje chabé vědomosti a cit mi říkají, že není prostředník mezi mnou a Bohem.

Tak mi to vyhovuje a tak by to mělo být. Myslím si však také, že je skvělé, pokud ve sboru má člověk někoho, komu může sdělit své trápe a selhání. Pokud takovou osobnost s přirozeným darem pro pochopení a naslouchání je farář, je to vůbec nejlepší. Zpovídat se ale nedá na povel a proto o zavedení zpovědi bych vůbec neuvažoval.

Petr Bouda

„Zavádět zpověď“ v evangelické církvi nemá smysl. Ale některé prvky, jež na ní patrně jsou původně biblické, si v životě sboru mohou určité místo získávat (podle J 20,22 – 23 a Jk 5,16 tomu tak v části novozákonní církve zřejmě bylo).

Forma: zcela neinstitucionální, „nekněžská“. Motiv: osobní oslovenost zvěstí slova. Frekvence: spíše výjimečná. Závažnost: 0. Přínos: společné konkrétní domýšlení prosby „odpusť nám naše viny“ rozhovorem ústicím v evangelium; vzájemná bratrská odpovědnost před Pánem církve (Ga 6, 1nn).

Milúše Nováková, emer. Vikářka ČCE

Chceš spolu s presbytery dbát o to, aby sbor, v němž budeš sloužit, byl místem přimluvných modliteb, důvěry, vzájemného povzbuzování, smíření protivníků, útočištěm slabých, ponížených a opuštěných? Jsi hotov/a zachovávat v tajnosti vše, co ti bude důvěrně svěřeno? Jestliže tomu tak je, odpověz: Ano.

Z ordinčního vyznání kazatelů ČCE, Agenda ČCE, 1983

Rozhovor

s profesorem ThDr. Janem Milíčem Lochmanem o jeho vztahu k Brnu

Profesor Lochman se letos opět, už po několikáté, účastnil Ekumenických setkání s Bibli a uměním v Bechyni. Také tam přednášel na letošní téma O spravedlnosti a dluhu. Při této příležitosti ho Dr. Eva Šimková požádala o rozhovor.

Pane profesore, zavzpomínal byste na své vztahy k Brnu a k brněnským sborům?

Navázání kontaktu s brněnskými sbory bylo pro mne relativně pozdní. Pocházím z východních Čech a do Brna jsem v době mládí, myslím, nikdy nedorazil. Ale od chvíle, kdy jsem se ocitl na fakultě, se pro mne Brno stalo zvlášť přitažlivým. Jednak tím, že v první generaci studentů na fakultě přišla silná dávka kandidátů z Brna a bylo až nápadné, jak dobře byli připraveni. To už bylo nadáno svědectvím, že oba brněnské sbory a možná i ty dva ostatní byly logicky náročné, když vysílaly takovou početnou skupinu dobře připravených kandidátů do Prahy na bohosloví.

No a pak přišlo k přímému kontaktu. Ten souvisel se zvláštním zařízením tak říkajíc v době stalinské. Existovala totiž tvrdá podmínka, že sbory nemají pokud možno zvat kazatele z jiných sborů a to s jednou výjimkou. Takzvaní celocírkevní kazatelé např. profesori fakulty, tajemníci synodní rady a samozřejmě synodní rada sama měli jakousi výjimku a mohli sbory navštěvovat. Já jsem té možnosti neobyčejně využíval. Každoročně jsem konal výpravy do dvaceti i třiceti sborů a mezi nimi se objevilo Brno na prvním místě. Proč? Protože bylo místem početných zájemců, kteří chtěli informace o tom, co se děje v teologii nebo na naší teologické fakultě. Konaly se tzv. extenze, a tak fakulta měla možnost – omezenou ovšem, ale – přece působit i navenek. Začal jsem jezdit do Brna každoročně jistě nejmíň po deset let. Z toho se pak vytvořily přátelské vztahy.

Připomněl byste některé?

Nepochybně k farářům, především k Janu Pokornému, který byl po dlouhá léta a je podnes mým vzácným přítelem. Člověk, jehož jsem si vážil pro jeho teologickou výraznost, ale přitom lidskou otevřenost a koncilantnost. Pobyt na faře na Pellicově ulici to byla vždycky radost, i s jeho manželkou a dětmi okolo, byl to jakýsi magnet, který mne přitahoval. Ale pak v Brně byli také příkladní pracovníci nefarářů. Zvlášť vzpomínám vděčně na dva akademické, evangelicky příkladné bojovníky s ideologickým zúžením života na českých vysokých školách. To byl Svafa Doležel, lékař, a bratr Jan Firbas. Oba akademicky kvalifikovaní oba, pro své přesvědčení a pro svou návštěvu kostela a pro své nikoli provokativní, ale samozřejmě evangelictví měli před sebou veliké hráze. Takových lidí jsme si nesmírně vážili, my, kteří jsme jako faráři, měli sem tam nějaké možnosti působit, a nebyli za to stíháni, (patřilo to jaksi k popisu farářské práce), ale vedle nás jsou nositeli sboru právě lidé, kteří se svou statečností dovedou uplatnit i v občanském povolání a berou příkoří na sebe v zájmu věrnosti pravdě. Ostatně vzpomínám také na kurátora sboru druhého, profesora Wágnera. Ten mně vždycky imponoval svou moudrostí a také věrností církvi. Byl bych jistě nespravedlivý, kdybych pokračoval v neúplném výčtu těchto lidí. Jen připomenou přátele z Akademické YMCA, jako byla Jiřina Ningerová-Setínská nebo i mnozí další, jako byla rodina Šimková, kde jsem znal vlastně velmi dobře všechny tři sourozence včetně matky, Vládu Ptáčka a mnohé další. Určitě by nám nestačilo místo, kdybyste chtěli všechny brněnské přátele jenom jmenovat. Ani bych je nepostihl.

Ale o jednom magnetu se musím výslovně zmínit, to byla paní profesorka Komárková. Profesorka Komárková byla pro mne zcela závažnou svědkyní toho, že vážné křesťanství je zároveň biblicky nepochybně zakotvené. Žádná vlažnost pokud jde o základy víry, nýbrž soustředění na to podstatné, ale přitom z tohoto středu široce orientovaný postoj do bolestí a trápení společnosti. Ona za sebou měla věrohodné svědectví - pronásledování v době nacismu. Akademicky kvalifikovaná pro vysokoškolskou práci neměla nejmenší šanci, i když měla za sebou boj proti nacismu. Ale ona místo aby rezignovala, soustředila se na okruh přátel, především mladých lidí, pro jejichž bolesti a hledání měla pochopení, ale které také dovedla vést, především po stránce duchovní orientace, ale i rozhledu po dějinách filosofie a smyslu českých dějin, aby se pod tlakem té bezprostřední přítomnosti nenechali oslepit. Dějiny nám pomáhají k hlubšímu vhledu, že to, co se děje v době útlu, je pod zorným úhlem věčnosti, ale také pod zorným úhlem dějin. Tohle všechno souviselo s Brnem, a proto se pro mne Brno stávalo sborem, po kterém jsem toužil a ke kterému jsem rád jezdil.

Však také Vaše poslední návštěva Brna souvisela s profesorkou Komárkovou, s vydáním posledního dílu jejich sebraných spisů.

Pozvali mě, abychom si v pěkném prostředí Divadla na provázku připomněli dílo Boženy Komárkové při příležitosti publikace šestého svazku, právě svazku o dějinách. Přijel jsem velice rád, protože připomínka tohoto nesmírného podnětného díla Komárkové mně ležela na srdci. Ale jestli smím, tak připomenu ještě jedno setkání, které pro mne mělo význam. Povoláním na universitu v Basileji jsem se ocitl na třicet let mimo bezprostřední dosah našich sborů. V Basileji jsem stále udržoval živý styk s jednotlivci, kteří přicházeli tak říkajíc v skrytu, takže jsem nebyl nikdy zcela odříznut od naší církve a snažili jsme se svým způsobem s naší církví žít a pomoci tam, kde to bylo vskutku potřebí. Ale naše touha byla vrátit se a přijít zase do přímého kontextu s těmito sbory. To se mně s Brnem podařilo při jedné zvláštní příležitosti. Mimo svou pravidelnou práci v Basileji jsem dost často působil na jiných univerzitách, které mne zvaly k přednáškám nejen příležitostným, nýbrž semestrálním a jedna taková universita byla universita vídeňská, kde se uprázdnilo místo profesora pro reformovanou teologii a kde mě fakulta pozvala, abych po jeden semestr přednášel. To byla sice zápleť, protože jsem kromě basilejských povinností vždycky v pátek ráno letěl letadlem do Vídně a večer zase zpátky do Basileje. Ale byl jsem ve Vídni, a když se uvolnila situace u nás, tak jsem si řekl: Pro mě bude Evropa zase tak trochu v pořádku, když se podaří z Vídně jet autobusem do Brna, protože hranice, která byla umělá, ale tvrdá a neprodyšná, nelidská, ta hranice byla tak nepřírozená. Skutečně se to podařilo a tak jsme nasedli i s Eliškou jednoho večera v pátek místo návratu do Basileje do autobusu na Brno. Dodnes vzpomínám, jak na nás Honza Pokorný čekal na autobusovém nádraží. Ta neděle (20.5.1990 – pozn. redakce) měla zvláštní význam tím, že byla konfirmační. Mohl jsem při té konfirmaci kázat a mám doma ještě fotografii s Janem Pokorným jako farářem a se všemi konfirmandy okolo. Tak to byl velmi příjemný návrat.

A pak už jste přijížděl častěji.

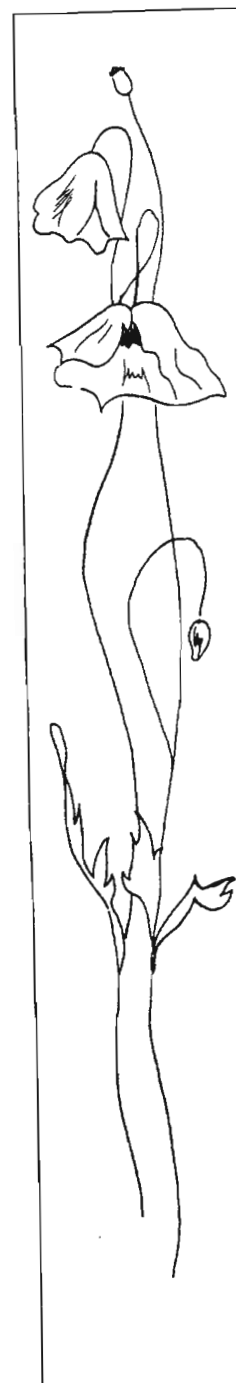
Brno mě potom několikrát zvalo k mimořádným shromážděním nejen církevním, nýbrž i různé demokratické instituce brněnské – YMCA, Masarykova společnost a Sokol – pořádaly pro jistá velká výročí veliké shromáždění na Stadionu. To byla tisícová shromáždění za přítomnosti reprezentace města. To byl můj živel. Rád jsem působil i na veřejnosti, nejen na kazatelně. V Brně to bylo zase něco mimořádného. Brněnská universita mne zároveň pozvala k přednáškám. Vzpomínám jakýmsi detailem na to, že mně řekli, že přednáška, kterou tam hostovskysky vykonám, bude v budově, kterou universita získala právem spravedlnosti po sekretariátu komunistické strany. V posluchárně byly ještě reliéfy komunistického režimu, a tam jsem teď mluvil o teologických věcech. Mělo to charakter cíleného exorcismu těch duchů, co se tam dřív proháněli, a připomínky české demokratické a křesťanské tradice (mluvil jsem zde především o Rádlovi). Nezapomenutelné je pro mě i setkání s tehdejšími rektorem Milanem Jelínkem a s ostatními

kolegy. Velmi intenzivně mě uvedli do problémů, které má správa university v procesu demokratizace. To všechno byly zkušenosti, které pro mne Brno udělaly, řekl bych, střediskem návratu v těch podstatných dimenzích: církevní, universitní, veřejné.

To byly radostné a báječné roky. Jsem osobně šťastna, že jsem mohla být všech těchto Vašich přednášek účastna. V evangelickém tisku proběhla zpráva, že se můžeme těšit na Vaše paměti.

Ano, to je takový zvláštní příběh. Při poslední návštěvě v Brně jsem měl berli. Krátce před tím jsem si na ostrově Rhodu přetřhl Achillovu šlahu. To znamenalo týdenní pobyt v nemocnici, ale ne příliš obtížný. Nebylo to žádné utrpení, a tak jsem mohl o ledačems přemýšlet. Tam mně přišla vzpomínka, jestli bych nemohl a neměl se vlastně pokusit shrnout celý ten běh života ve službě církve, ve službách ekumeny, ve službách akademie, univerzity, a celou svou dost pestrá činnost ve světě. A kupodivu ta myšlenka už na té nemocniční posteli byla natolik živá, že jsem měl takřka nástin kapitol. Když jsem přišel domů, vrhl jsem se na psaní a poměrně rychle jsem to zvládl. Možná bude cítit, že je to psáno, jak se říká, rychlou jehlou. Ale mně šlo o to sdělit se. A teď, co bylo pro mne zvlášť přitažlivé: je to kniha, která je po dlouhé době zase psána česky. Já jsem svá zásadní teologická díla mohl psát buď německy nebo anglicky. A byla pak překládána, většina z nich je dostupná i česky. Ale teď jsem zase jednou měl možnost psát jazykem mateřským. To není otázka filologie, protože němčina a angličtina mne neobtěžuje, ale je to otázka, chcete-li, srdce, když člověk smí mluvit tak, jak ho matka a celé prostředí naučilo. Základní myšlenka je pokus o vydání počtu z toho, co jsem především v těch třiceti letech odloučení vlastně dělal, jak to snad mělo jistý význam i pro českou kulturu a českou církev. A ovšem především o církvi ohrožené, o kořenech tady u nás, samozřejmě i o Brnu tam bude podstatná zmínka, o mém utváření na fakultě, o životě na fakultě a v Jirchářích, kde já jsem dlouhá léta byl studentským farářem, a co to všechno znamenalo. Je to jakýsi pokus, který jsem vlastně nikdy neplánoval, i když musím říct, že se na mě v minulosti obraceli svěští nakladatelé, jestli bych něco takového nenapsal. A tehdy jsem si myslel: „Teď to není zcela nutné, teď mám jiné otázky.“ Až to uzemnění na nemocničním lůžku mi řeklo: Tak, hochu, pokus se vydat počet! Tak to teď vyjde s podzimem v Kalichu jako pokus o svědectví o cestě českého teologa.

Podle poslední informace kniha pamětí J. M. Lochmana vyjde 26. října a na trh bude slavnostně uvedena v knihučpevtí Kalich v pondělí 30. října.

Cesta do Kunštátu a Vanovic

Dne 14. 9. jeli starší členové I. a II. sboru opět pod laskavým vedením prof. Marka a jeho paní na zájezd. První zastávka byla v Kunštátě, kde jsme si prohlédli keramičku; od míchání materiálů až po vypalování výrobků v peci. Dovednost lidských hlav i rukou vytváří mnoho druhů váziček, hrnčků a jiných předmětů, které pak krásí naše domácnosti. Bylo možno za zlevněnou ceny si výrobky také koupit. Dále jsme si prohlédli v Rudce u Kunštátu jeskyni blanických rytířů, v pískovci vytvořené sochy zůstávají, ze sochy T.G.M. zbyly jen boty, protože za války musela být socha zničena.

Pak už jsme jeli do Vanovic a dvě bílé věže kostela nás zdaleka vítají. Tam na nás čekal již bratr jáhen Schuster, který nám vyprávěl o budování kostela od roku 1844 až do dneška. Slyšeli jsme bicí zařízení, které slouží místo zvonů. Na vzácné varhany, na které údajně přispěla i královna Viktorie, zahrál bratr Ing. L. Ryšavý. Odvážlivci vystoupili po příkrých dřevěných schodech až do věže, odkud byl krásný rozhled do kraje. Ve sborové místnosti nám pak sestry Vařílková, Popelářová a další připravily kávu. Také jsme prošli rozsáhlým hřbitovem, kde odpočívá mnoho evangelíků z okolních vesnic a také farářů, kteří ve Vanovicích sloužili.

Vraceli jsme se domů vděční za pěkný společně prožitý den a vybavil se mi verš z II. ep. Kor. 5,14 „Láska zajisté Kristova víze nás.“

Alena Haviřová

Lesonice 2000 aneb další mučení zpěváků

Sjeli jsme se večer 25.8. v nepříliš hojném počtu v Lesonicích. Po společné večeři a ubytování jsme se šli k pobožnosti, které se ujala Ester Malachová. Seznamovala nás – i v dalším průběhu pobytu – s kázáními Viktora Hájka. Večer se zpěváci věnovali zkoušce a potom jsme šli spát.

Po sobotním nácvičku zpěvu jsme auty vyrazili k domamílskému vysílači, kde byla objednána exkurze. Odpoledne měl každý vlastní program. Navečer jsme přivítali Matoulkovy a po pobožnosti jsme shlédli video z pobytu sestry dirigentky v Kanadě.

V neděli ráno se vstávalo dříve, jelikož jsme odjížděli na bohoslužby do Třebíče, kde působí bratr farář Jan Trusina. Pěvecký sbor je obohatil o tři písně. Po bohoslužbách jsme byli pozváni na faru. Potom jsme se samostatně vydali na prohlídku Třebíče a pojedli ze svých zásob. Společně jsme se šli u baziliky sv. Prokopa, kde jsme vyslechli zajímavý výklad o historii tohoto románského kostela. Následoval přesun do židovské synagogy a vše jsme završili prohlídkou židovského hřbitova s velmi poutavou přednáškou pana prof. Pavlíka. V Lesonicích nás čekala večeře a po pobožnosti jsme se opět dozvěděli něco o Kanadě. Pozdě večer šli starší na pivo a mladší museli jít spát.

V pondělí dopoledne nacvičovali zpěváci pásmo do Krabčic a po obědě byli nuceni k dalšímu zpěvu. Odpoledne jsme balili a rozjížděli se do svých domovů. Myslím, že se letošní pěvecké soustředění povedlo!

Kristina Malachová

Veni, vidi a možná i trošku vici Cantate Domino v Krabčicích

Po nedávné návštěvě členů II. sboru ČCE se o posledním zářijovém víkendu vypravil do Domova odpočinku ve stáří v Krabčicích sbor Cantate Domino s dirigentkou Lydií Pospíšilovou a našim bratrem farářem Gruberem. Zaspívali jsme při bohoslužbách v kostele, který je jen o něco málo mladší než náš Červený. a pak ještě odpoledne v menším sále Domova odpočinku. Při obou příležitostech kázal a hovořil br. Gruber. Po kostele jsme se pozdravili jak se členy krabčického sboru, kteří mnozí také byli našimi hostiteli. tak s obyvateli Domova a pak nás ředitel a duchovní celého zařízení br. Erdinger provedl ústavem. Tak jen několik čísel a údajů: Domov odpočinku ve stáří má celkem 5 budov. (ty menší mají téměř rodinný charakter), 150 klientů a 53 zaměstnanců v oblasti sociální a zdravotní. Další pomocné služby (prádelna, stravování, zahradnictví apod.) obstarává s.r.o. Eváko. Současné je registrováno 210 čekatelů na umístění v Domově. Velikým dobrodíním Domova je oddělení Vážka, kde je umístěno 30 klientů s Alzheimerovou chorobou. Bohužel je i zde na 90 čekatelů. Ústav vlastní 10 ha polnosti. je tudíž samozásobitelem nejen zeleninou (letošní sklizeň brambor dosáhla 160 q), ale i vejci, vepřovým masem apod. Část budov je rekonstruovaná a moderně vybavená. 12 milionů, které byly na to vynaloženy. hradil z menší části stát, zbytek se posháněl - podle br. faráře Erdingera s pomocí Boží.

Dá se říct, že Domov v ničem nepřipomíná běžné domovy důchodců, které známe ze svého okolí. Krátce bych řekla, že se zde "nedožívá", ale naplno, radostně a také duchovně žije. Ze všeho, co jsme tam viděli, je cítit radost a naděje a prostředí bych nazvala inspirativním. Hovořili jsme kupř. s maličkou sestrou Pilnou, která zde normálně pokračuje ve své celoživotní práci. její obrazy zdobí mnohé prostory Domova. Viděli jsme zahradu a park, kde se dá lenořit. ale i pracovat, viděli jsme báječně zařízenou výtvarnou dílnu a hovořili s lidmi, kteří se o to vše s láskou starají. Prohlídka Domova a setkání s jeho obyvateli nás ubezpečilo, že láska a milosrdenství - to je to, co může udělat svět lepším a co nás taky přibližuje k Bohu. Do toho všeho nás velice oslovilo kázání br. faráře Grubera na text z kázání na hoře, kdy Ježíš hovoří k těm unaveným a zklamaným lidem a říká jim: jestli máte ještě v srdci místečko pro naději. jestli věříte, že vám Bůh chce pomoci, jestli toužíte, aby se svět změnil - pak jste ti nejdůležitější lidé na světě. Na vás to všechno závisí. Vy jste sůl země.

Snad jsme tedy do Domova odpočinku ve stáří něco dovezli. určitě jsme si ale hodně odnesli a děkujeme těm, kteří s přípravou a organizací zájezdu měli dost práce a starostí.

Nakonec pak vyřizujeme radostný pozdrav všem od Boba (Helekia Ogola), jehož úkolem zde je pastorační práce a je velmi oblíben.

Další informace o Krabčicích můžete najít v brožurce, která je k dispozici na chodbě ve fáře...

Dojmy z výletu Cantate Domino tlumočila L. Marková

Bylo

Oslavy 100. výročí posvěcení římskokatolického chrámu Páně a odhalení památníku obětím 1. a 2. světové války v Ořechově 10. září 2000

Celá slavnost měla velice působivý ráz s ekumenickým zaměřením. První částí byla eucharistická bohoslužba v jubilejním kostele Všechny svatých, kterou vedl a při níž kázal brněnský biskup p. Msgre. ThLic. Vojtěch Cikrle. Základem jeho kázání byla všechna tři biblická místa předtím čtená, a sice Iz 56,1-6.7, Ef 2,19-22 a Lk 19,1-10, se zvláštním důrazem na Boží zájem o každého, i toho nejposlednějšího člověka. Stavba duchovního domu složeného ze živých kamenů jednotlivých věřících musí být založena a završena na Pánu Ježíši Kristu, a to ve všech společenstvích Božího lidu, ve všech farnostech nebo sborech. I tento chrám v Ořechově je dílnou pro stavbu pravého duchovního domu. Druhou částí slavnosti bylo odhalení a posvěcení památníku obětím obou světových válek z Ořechova a okolních obcí. V 1. svět. válce zahynulo na různých frontách 55 místních občanů. Popraveno nebo umučeno bylo za 2. svět. války 15 místních lidí. V dubnu 1945 při osvobozování Ořechovska zahynulo 23 místních občanů a rodáků. Dále v Ořechově a v okolí padlo asi 1450 sovětských a neznámý počet německých vojáků při rozhodující bitvě o město Brno, která zde probíhala při velké obchvatné ofenzivě ve 2. polovině dubna 1945. Valná část obce byla přitom zničena. O všem podrobně promluvila paní starostka Ludmila Kračmerová, řada poslanců parlamentu, historikové, kronikáři a konečně i autoři řešení památníku a jeho realizátoři.

Závěrem slavnosti promluvil církevní představitel. Krátký posvěcující projev měl pan biskup Cikrle, který svoje vystoupení ukončil modlitbou Páně v evangelickém znění. Československou církev husitskou zastupovala paní far. Skálová. Svoji promluvu založila na oddílku z deuterokanonické knihy Moudrosti 3,1-8 o odměně spravedlivých, jejichž duše jsou v Boží rukou. Církev československou evangelickou zastupoval s pověřením bratra faráře bývalý dlouholetý člen staršovstva br. Karel Čápek, který vystoupil v církevním závěru jako poslední. Svůj krátký proslov založil na výzvě Pána Ježíše z Mk 1, 15 "Pokání činite a věřte evangelium". Učinil tak s tím, že si často klade otázku, zda v památníku obětím válek spatřujeme něco jako zhmotnělou výzvu k pokání. V budově kostela pak výzvu "věřte evangelium". Zdůraznil, že i my křesťané neseme svůj díl odpovědnosti za hrůzy páchané ve 20. století o nichž se nesnilo ani těm největším básníkům nebo fantastům. Nepřipravili jsme půdu ke vzniku a růstu tohoto zla právě vším tím často též děsným zlem, které si křesťané vzájemně působili v končícím tisíciletí? Přitom jsme vůbec nedbali na nové přikázání svého Pána, jak je uvedeno v J 13, 34-35 a nepřipojili se skutkem a pravdou k velekněžské modlitbě Páně uvedené v 17. kapitole Janova evangelia. Při pokání nestačí pronášet jenom občas omluvy. Je to slovo, které v češtině dost souzní se slovem "výmluva" nebo "pomluva". Pokání pravé a skutečné znamená plně přijmout Boží smíření v Kristu s celým světem, s lidmi všech dob, národů a kultur, jak je uvedeno ve 2. listu do Kor. 5,18-20. A tak mezi lidmi to pak představuje pokání jako změnu celého smýšlení i srdce, spojenou téměř až se svátostným smířením člověka s Bohem i a s vyznáním Bohu i lidem a smíření s nimi s prosbou o odpuštění. Vše s pokorným vědomím, že Boží myšlení a představy přesahují ty naše tak, jako přesahují nebesa zemi Iz 55,8-9.

Všichni církevní představitelé, počínaje malými ministranty, přes jáhny, kněze všech stupňů až po pana biskupa a paní f. Skálovou byli oděni do patřičných rouch nejrozmanitějších barev. Pouze zástupce evangeliků byl v prostém občanském oděvu, což pravděpodobně celé věci moc neprospělo, vzhledem k zakořeněné evropské tradici spojující hlásání evangelia skoro vždy s nějakým talárem.

Karel Čápek

Bylo

Ještě jedna připomínka letního Blažkova

V týdnu od 22. 7. do 27. 7. 2000 proběhl první týden rodinné rekreace našeho sboru na Blažkově. Jeho uskutečnění viselo dlouho na váškách, protože se přihlásilo málo lidí.

Z minulých let jsme byli zvyklí na počty kolem 60 - 70 účastníků a naráz "jen" 35. Stojí ten relativně malý hlouček za to? Vedení běhu a úlohy hlavního zásobovače se ujal Pavel Bureš. Chodit závčas k jídlu, podílet se na pracích pro tábor bylo naší jedinou povinností. Na ranní a večerní pobožnosti, na kterých Hanka Najbrtová stručně a přitom velice výstižně a živě probírala vyznání víry, jsme se těšili. Oběma patří dík za nadhled, s jakým se svého úkolu zhostili, za pohodu, kterou vytvořili, za ochotu k rozhovoru a připravenost být vždy ku pomoci a službě druhým, za pocit svobody a volnosti, který nám dopřáli. Nemalý dík patří paní kuchařce Lidě Sísové a jejímu synovi Jirkovi z Bystřice nad Pernštejnem, kteří nás sytili chutnou krmi.

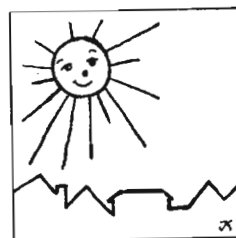
Čím ale tento týden vybočil z řady podobných týdnů, na které se rok co rok těšíme a kterých by pamětníci spočítali 20 a více let dozadu, bylo, že jsme ho prožili s 8 mladými klienty Diakonie a jejich 3 ošetřovateli a sestrou jednoho z nich. Jsou to lidé nevidomí, slabě vidící, hluchoslepi, po těžkých úrazech. Zpočátku nás ovládla nejistota, z naší strany ostych, z jejich ostražitost jak je přijmeme, obavy, jak to půjde v hrbatém a kluzkém terénu tábora. Pomocí tyčí natlučených napříč náměstíčka a natažených provazů k záchodům a umývárnam se velmi rychle naučili sami pohybovat. Společné práce pro tábor (dělání dřeva, sběr šišek, mytí nádobí), večery trávené rozhovory, hraním her - i noční, společné zpívání nás sblížovaly. U divadelní hry, kterou secvičili a zahráli, jsme se nasmáli, z básní, které recitovala Lenka, vyznívalo plno smutku. Mnohému jsme se navzájem naučili, mnohé pochopili. Ukázali nám, že mohou a zможou mnoho, když jim umíme správně a v pravou chvíli pomoci. Loučili jsme se s tím, že bychom se všichni zase rádi příští rok na Blažkově sešli.

Marie Matoulková

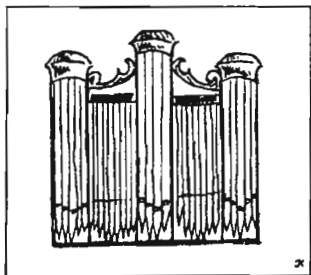
Peníze pro opuštěné děti

Při benefičním koncertě Janáčkovy kvarteta v Blahoslavově domě 18.9., jehož výtěžek (5960,-Kč) byl věnován na výstavbu třetí české dětské vesničky SOS v Brně - Medlánkách, byl předán také dar dětí nedělní školy I. sboru. Částku ve výši 2.300,- Kč předala Kristýnka Malachová. Janáčkovy kvarteto podalo vynikající výkon, který byl odměněn dlouhým a bouřlivým potleskem. Koncerty ve prospěch SOS DV obětavě organizuje už po několik let sestra profesorka Pavlíková a velká část potlesku patřila také jí.

L. Marková

Společné bohoslužby chval a díky - nová tradice ?

V neděli 24. září jsme se sešli v Červeném kostele ke společným bohoslužbám s bratry a sestrami z brněnských sborů Církve bratrské, Bratrské jednoty baptistů a Církve československé husitské. Už v červnu synodní rada obeslala sbory naší církve tímto návrhem. V Brně toto vybidnutí padlo na úrodnou půdu - Červený kostel byl v tu neděli plný a pořad společných bohoslužeb dobře připraven. Při příchodu jsme našli na lavicích dvojlist s texty písní, které se budou zpívat, i sled bohoslužeb, při nichž slovem posloužili: sestra farářka Olga Tydlitátová, bratři kazatelé Kristoslav Smilek (BJB), Roman Neumann (CB) a MUDr. Luděk Skála (CČH). Hudební složku doplnil při kytáře

Pěvecký sbor mladých členů BJB.

Bylo radostné zde pobývat, protože bohoslužby se nesly v duchu první společné písně "Tebe, Bože, chválíme, Pane, tvoji ctíme sílu, před tebou se skláníme tvému divoce se dílu. Tys od věků navěky, Bože mocný, veliký."

Sestra farářka Tydlitátová kázala na text z Janova evangelia 13, 31-35 s důrazem na Ježíšova slova: "Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali; jako jsem já miloval vás, i vy se milujte navzájem. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým." A sestra farářka vysvětlovala:

"Nové přikázání - čtenář Bible dobře ví, že už ve Starém zákoně čteme: milovati budeš bližního svého jako sebe. Ježíš sám tato slova Tóry dobře znal - znal však také dobře židovskou praxi. Proto se vším důrazem říká: dávám vám nové přikázání, abyste se navzájem milovali. To je to nejdůležitější, bez toho všechna slova kázání, svědectví, evangelizace ztratí věrohodnost a sílu. Církev bude nezajímavá a nevěrohodná, když se v ní zcela zřetelně a konkrétně nebude realizovat ona láska, kterou náš Pán od svých očekává. Zcela konkrétně v každém sboru, mezi kazateli, mezi jednotlivými skupinami, ve vztazích mezi různými sbory a církvemi. Sestra farářka připomínala i to, "že nám všem byl Duch darován, když jsme uvěřili a stali se Ježíšovými učedníky s úkolem milovat se navzájem a být jeho - aby svět uvěřil".

Před přímlovými modlitbami; jimiž se přimlouvali všichni přítomní kazatelé, vyznalo celé shromáždění Apoštolské vyznání víry. Tady se vloudila nešťastná chybička do dvojlistu, kde nedopatřením, zřejmě při opisování, vypadl řádek.

Společné bohoslužby chval a díky se nesly také v duchu třetí společné písně: "Jak rozkošné a milé, když bratři s druhem druh jsou svorni při svém díle a v srdcích jeden duch."

Sbírka byly staršovstvem určena na výstavbu SOS dětské vesničky v Brně a vynesla 10.000 korun:

Ne mnozí, ale přece někteří bratři a sestry z ostatních církví přijali pozvání na kávu a čaj po shromáždění. takže bylo možno strávit společně ještě milou půlhodinku na faře. A to nemluvíme o tom, jak dlouho trvaly přátelské rozhovory před Červeným kostelem a přátelé se nemohli rozejít.

Myslím, že mnozí z nás účastníků se už teď těšíme na příští září, kdy se snad opět sejdem ke společným bohoslužbám díky a chval.

Eva Šimková

Křest etiopského dvořana: Sk 8, 26 - 40

"Rozumíš tomu, co čteš ?" Sk 8, 30

Skončila doba našich dovolených, našeho cestování. Co jsme při nich dělali? Co jsme četli? Dvořan, komoří etiopské královny, člověk vysoce postavený a vzdělaný, četl na své cestě Bibli. Nepatřil k izraelskému lidu.

Někde však musel slyšet o Bohu Izraele. Čteme jen, že se vydal na cestu, že konal pouť do Jeruzaléma. Proč? Jistě proto, že se chtěl dovědět víc o Bohu Izraele. Vykonat pouť, jak snadno se to řekne, ale za tehdejších podmínek cestování a v úmorném horku to nebylo nic snadného. Z toho poznáme, jak ten člověk toužil poznat Boha Izraele. A Bůh jej vyslyšel. Poslal mu do cesty Filipa, jednoho ze sedmi pomocníků apoštolů. Jeden člověk tedy velice toužil dočíst se o Bohu a druhý zase poslechl Boha a šel na pusté místo na cestě z Jeruzaléma do Gázy. Po pádu komunismu k nám přicházeli z Ameriky evangelizátoři a na velikých stadionech "získávali lidi pro Krista" a slavili triumfy, kolik jich získali. To však bylo jen jako plácnutí do větru. Filip byl úplně jiný. Byl jen pokorným Božím nástrojem.

Podobné situace připravuje Pán Bůh i nám. Jde o to, abychom je nepromarnili, abychom šli za těmi, za kterými nás On sám posílá. Je potřeba, aby se lidé dovídali o Boží lásce v tomto světě bez lásky, ale také o odpovědnosti před Bohem.

My si někdy říkáme: nikam nepůjďme, žijeme jen v úzkém okruhu lidí. Bůh však přece poslal Filipa právě na pusté místo. Ne tam, kde je moc lidí pohromadě, kde jsou rozptylováni vším možným, kde jsou zahlušeni hlukem uspěchaného světa. A tak právě v místě samoty, daleko od lidí, našel královnin dvořan toho, kdo mu dosvědčil, co pro něho Bůh znamená.

Lukáš, pisatel Skutků, nechal číst komorníka 53. kap. proroka Izaiáše, kapitolu o tom, jak Mesiáš bude trpět a bude vydán na smrt. Nemohl porozumět tomu, jak by Bůh mohl trpět. A tak snad četl znovu, ale stále nechápal. Stejně tak potřebujeme i my, aby nám slovo Bible někdo vysvětlil, aby nám z ní v plnosti zazněla zvěst o spáse, o záchraně, a že i ten Bohu nejvzdálenější má být nalezen. Nezáleží na tom, jaké barvy pleti oslovený je, zda je učený nebo prostý. My si lidi rádi dělíme, ale v Kristu všechny přehrady padají, Kristus nás smiřuje s druhými a chce, abychom byli bratry v tom plném smyslu tohoto slova.

Setkání černého muže a Filipa neskončilo jen nějakým s bližním těch dvou nad čtením Písma, skončilo dvořanovým vyznáním víry a křtem, který vyjadřoval spolehnouti se na Boží lásku. Po křtu Filip náhle odešel a dvořan to zřejmě ani nezpamatoval. Tak byl zaujat tím, co se s ním stalo. A Filip? Nečekal na slova díky, ani by mu nepatřila. Slova díky přece patřila Bohu. Filip dal spěchal posloužit někomu jinému, kdo pomoc potřeboval, a zase se jistě vracel k apoštolům, aby sám načerpal sílu od nich, aby oni jemu vyložili to, čemu nerozuměl. Proto je důležité být ve společenství církve, kde si Slovo Boží zvěstujeme.

Dvořan měl před sebou otevřenou budoucnost v Kristu, radostnou a přece těžkou. Jel domů, ale tam bude sám křest'an mezi pohany, snad však získal kroužek těch, kteří věřili spolu s ním. Snad si pozval některého z apoštolů, aby jim slovo Písem vyložil. O tom však v Bibli dál nic nečteme.

Dál však můžeme dopsat ten příběh svými životy. I my jsme pokřtěni, i my toužíme být Bohu blízko, ale také vlastně dnes v "křesťanské" Evropě žijeme mezi samými pohany. I my jsme v nebezpečí, abychom s tímto světem bez Boha úplně nesplynuli a Ježíši Kristu se neztratili.

Je potřeba, abychom v Bibli denně četli, zamýšleli se a v síle Ducha sv. hledali a poznávali, co právě nám Písmo zvěstuje. Čteme však a ptáme se a hledáme? Čteme vůbec?

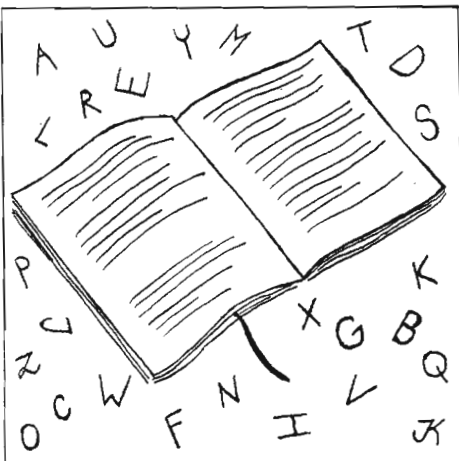
Jana Kalusová

Modlitba:

Pane Ježíši Kriste, Ty Boží Beránku, smiluj se nad námi.

Proměňuj nás, často mrzuté a samým sobě protivné lidi ve Tvé radostné vyznavače. Dej, ať se nám Bible stane důvěrnou součástí života, ať v ní čteme a v síle Ducha svatého hledáme světlo, které nás povede cestou, která by se Tobě líbila. Amen.

Historie - učitelka života

Chtěla bych vás dnes upozornit na velmi zajímavou knihu, kterou patrně nepřečtete jedním dechem, ale zato se k ní budete mnohokrát vracet: snad by ani neměla chybět v knihovničce žádného evangelíka. Ale nebudu vás už napínat: Je to kniha od Evy Melmukové **"Patent zvaný toleranční"**. V loňském roce ji vydala Mladá fronta v edici Kolumbus a určitě ji ještě na knihkupeckých pultech najdete. Není to beletrie, ale seriózní historická práce, podaná velmi čtivým jazykem.

Co byl vlastně obávaný i oslavovaný patent zvaný toleranční? Doc. Eva Melmuková se na tuto otázku pokouší odpovědět na základě literatury, která už vešla do odborného povědomí, ale především v rozhovoru s původními archivními prameny.

Už v úvodu přináší doklady, jak tato historická událost byla naprosto odlišně hodnocena. Na měšťanském domě ve Vídni je děkonný nápis: "Pomíjivý je tento dům, ale Josefova sláva nepomine; dal nám toleranci a ta dává nesmrtelnost." Ovšem římskokatolický biskup ze Sombathely v Uhrách píše svému kolegovi do Egeru: "Toleranční patent na nás působí jako pohřební kázání. Žijeme ve smutné době; jestliže se nad námi Bůh nesmiluje, co s námi bude?"

Ohlasy těchto protichůdných názorů zaznívají až do současnosti, kdy už dávno minulé děje ztratily na zřetelnosti.

Projděme se jen letmo názvy jednotlivých kapitol, které už samy dávají tušit šířku i hloubku této knihy. Od tolerance v 18. století, přes Marii Terezii a církev k reformám Josefa II. a tolerančnímu patentu ve jménu prosperity státu. Mnoho se dozvíme o tom, kdo byli v 18. století tajní evangelici, o emigrantech a exulantech pro víru, o vyhlazování tolerančního patentu i o falešném patentu a valašské rebelii, o nosislavské a olešnické žádosti Josefu II., o slavnostních přihláškách, ale také, jaké byly a směly být toleranční modlitebny, co to byla šestinedělní cvičení, proč někde vznikly luteránské a jinde reformované sbory, kdo byli pastory v tolerančních sborech apod.

Tato kniha postihuje události spojené s tolerančním patentem v českých zemích a spočívá téměř výhradně na archivních dokladech. Za mnoha informacemi, s nimiž se může takto čtenář seznámit, se neskrývá pouze práce jednotlivce. Autorka v doslovu vděčně vzpomíná víc než dvacet spolupracovníků, kteří řadu let věnovali svůj čas a zájem často úmornému vypisování z archivů, a ač byli z různých církví i bez církevní příslušnosti, spojovala je snaha poznat lépe minulost z přímých dokladů a přispět tak v mezích možnosti k jejímu lepšímu pochopení.

S touto myšlenkou bychom měli i my čtenáři po této knize sáhnout a věru nebudeme zklamáni. Myslím, že máme povinnost vědět a poznat obyčejné hrdiny, kteří z generace na generaci žili své dramatické a mnohdy tragické úsilí zachovat věrnost Bibli a víře otců.

Eva Šimková

Sbor Brno I.

V listopadu oslaví svoje jubileum tyto bratři a sestry:

1.11.	Novotná Dagmar z Brna - Žabovřesk	87 let
2.11.	Marková Zdenka z Brna - Lesné	87 let
2.11.	Bednářová Marie z Brna	82 let
7.11.	Dobisová Jana z Brna - Bystrce	20 let
9.11.	Šimová Marie z Brna - Stránic	87 let
13.11.	Crha Stanislav z Brna - Lesné	81 let
21.11.	Trunečka Rudolf z Brna - Řečkovice	86 let
25.11.	Knesl Emil z Brna	88 let

V září jsme se rozloučili:

26. 9. Miroslav Tulej z Brna, nar. 1963

Pokřtěni byli:

17. 9. Sára Kyšová, narozena 29. 6. 2000 v Brně

Sbor Brno II.

V listopadu oslaví svoje jubileum tyto bratři a sestry:

7.11.	Stanislav MALOCH z Brna - N. Liskovce	81 let
9.11.	Ing. Vratislav MAŠKA z Brna	70 let
10.11.	Hilda FOJTLOVÁ z Brna - Řečkovice	80 let
11.11.	Libuše POKORNÁ z Brna - Král. Pole	75 let
11.11.	Blahoslav VÁŇA z Brna - Bystrce	75 let
11.11.	Miroslav BŘENEK z Tišnova	70 let
13.11.	MVDr. Ivan FLEISCHER z Tišnova	75 let
15.11.	Miloš KOVÁŘ z Brna - Král. Pole	81 let
15.11.	Miloslav KOUTNÝ z Lelekovic	76 let
17.11.	Věra SKŘEPSKÁ z Brna	79 let
19.11.	PhDr. Milada WURMOVÁ z Brna	78 let
20.11.	Blanka MATYÁŠOVÁ z Brna	77 let
21.11.	Bohuslava KRYSTÍKOVÁ z Brna - Medlánek	80 let
23.11.	Jaroslav HUDEC z Tišnova	91 let
23.11.	Blažena VAŠÍKOVÁ z Brna - Řečkovice	78 let
26.11.	Ing. Miloslav PETRÁČEK z Brna	75 let
27.11.	MUDr. Oldřich PAVLINEC z Brna	80 let
27.11.	Vlasta KOVÁŘOVÁ z Brna - Král. Pole	79 let

Co se chystá ve sboru Brno I

V neděli 5. listopadu bude v ČK v 10.00 **rodinná neděle**, při níž děti nepůjdou do Nedělní školy, ale zůstanou na bohoslužbách s námi. Po ní Vás všechny zveme ke společnému obědu na faře (doneste si sekanou s bramborovým salátem) a po něm bude rozhovor o našem sborovém časopise Setkávání. Uvitáme všechny vaše podněty, nápady a připomínky.

Na neděli 12. listopadu plánujeme návštěvu děkana ETF UK bratra **prof. Pavla Filipiho**, který bude dopoledne kázat v oboj našich kostelech a odpoledne **ve 14 hodin** bude přednášet na faře Opletalova 6 na téma: **Večeře Páně - Jak často a proč?** Toto téma bylo otevřeno na letošním výročním shromáždění v březnu, měli jsme o něm již rozhovor na setkáních střední generace a nyní tedy zveme celý sbor k rozhovoru na toto téma. Zájemcům doporučujeme k přečtení knížku Hostina chudých, kterou můžete dostat ve farní kanceláři.

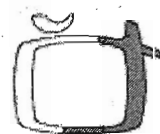
Na první adventní neděli 3. 12. se ve 14 hodin plánuje odpoledne **křesťanské služby**, při kterém nám svými poznámkami o práci ve věznicích a pastýřské službě poslouží bratr farář Ctirad Novák.

Místo dětské vánoční slavnosti se plánují **dětské bohoslužby v Betlémském kostele** na Štědrý den 24. 12. v 9 hodin.

Druhé zasedání 37. KONVENTU brněnského seniorátu

se sejde v sobotu 25. listopadu v 8 hodin v Losově sále Blahoslavova domu. Na programu budou volby představenstva a poslanců seniorátního shromáždění Jeronymovy jednoty, rozprava ke zprávě seniora, schválení repartic (poplatky, které sbory odvádějí do ústředí církve) a vyjádření k navrhovaným změnám Církevního zřízení, které se týkají Jeronymovy jednoty a Církevního soudu. Protože tématem jarního zasedání synodu bude katecheze, budou mít tři pozvání konventuálové krátké referáty na téma: práce v Nedělní škole, příprava konfirmandů a příprava dospělých ke křtu. Poslanci za sbor Brno I jsou Jiří Gruber, Milan Ryšavý, Václav Matoulek a Rut Hanáková a za sbor Brno II Jaroslav Marek, Jaroslav Kučera, Blahoslav Ryšavý a Eva Boudová. Jednání konventu je veřejné a bude ukončeno nejpozději v 15 hodin.

jg

Křesťanské magazíny v listopadu

12. 11. bude věnována pozornost **Oblastní charitě v Brně**. Budeme se procházet světem nové knižní produkce a pozveme Vás do divadla.

26. 11. V tomto pořadu proběhne Katolický týdeník, následovaný reportáží o **Milíčově domě** (Evangelické diakonii v Jaroměři).

Oba magazíny uzavře biblický kvíz.

Petr Raus

Nová řada koncertů v Blahoslavově domě

začne v neděli 5. listopadu v 5 hodin odpoledne. Zahájí ji Collegium musicum Brno koncertem barokní hudby. Zpěv: M. Havlátová a V. Richter. Na programu: J. J. Fux, J. I. F. Vojta, K. J. Einwald, J. B. Bassani. Srdečně Vás zveme.

Klub otevřených dveří Program na listopad

- 2. 11. - Návrat do ráje (aneb povídání o manželství) - Bohumila Horská, lektorka manželských setkávání
- 9. 11. - Výchova ke zdravému sebevědomí - Kim Clarková
- 16. 11. - Volné téma
- 23. 11. - Setba a sklizeň ve výchově dětí - Marie Frydrychová, autorka několika knížek o rodině
- 30. 11. - Ukázky, jak si udělat vizovické pečivo

Začátky každý čtvrtek v 9.00 na faře Opletalova 6, program začíná asi v 9.45.

Pověření ke službě faráře sboru Brno II

bratra **Jiřího Malého** se připravuje na neděli 26. listopadu, ve 14.30 odpoledne v Blahoslavově domě. Instalaci kazatele vykoná bratr senior Pavel Kašpar. Srdečně zveme bratry a sestry z brněnských sborů naší církve i z církví sesterských. Vaše účast nás potěší a povzbudí.

Ještě k večeři Páně

... to číňte na mou památku. 1. Korintským 11,24

Přináším tímto svůj příspěvek pro diskusi k tématu Večeře Páně, otištěnou v letošním šestém čísle Setkávání. Jsem si dobře vědom hloubky a bohatství takového tématu i množství rozdílných přístupů k němu.

Pokusme se přesto podívat na slavení této památky jako na jistou slavnost, jejímž předmětem je (bylo a zůstane) určité tajemství. Neboť ona večeře, kterou slavil Pán se svými učedníky, se pro nás nyní stává živou přítomností. On tehdy dává svým společníkům tělo a krev v moci svého živoucího a tvořivého slova, jež nadále proměňuje naši skutečnost, a proto je může zanechávat v podobě chleba a vína.

Naše slavení, konání, napodobuje, co se tehdy stalo; nekoná se však znovu to, co bylo tenkrát (neopakuje se tehdejší skutečnost), nýbrž proniká k nám platnost všeho toho, co se tehdy stalo, a dosahuje přítomnost našeho bytí. Prostě to je mezi námi, a platí. Nevypovídáme pouze zašlou minulost, nýbrž zvěstujeme uskutečňenou přítomnost věčné platnosti. A to veškerému duchovnímu světu, dokud Pán nepřijde.

Svoji účastí na slavnosti jsme vybízeni k svobodnému rozhodnutí a přijetí víry. Neboť zde se nám dává Pán, stává se pro nás oním jediným Darem, je přítomen pro nás všechny, ale i pro každého zvlášť. Je to chvíle vnitřního obrácení do sebe, uvědomění si bohatství vlastního života. Zde se mohu nechat oslovit Duchem ve svém nitru, setkat se takto s Ním i se sebou samým.

Ale v tomto slavení jsme též sjednocováni i přes veškerá svá rozdělení či nepochopení. Nastává tak nová dimenze mezilidských vztahů. Stáváme se uctívajícími v Duchu a pravdě, neboť se stáváme tím, co společně přijímáme - Tělem Kristovým. Otevírají se oči našeho vnitřního zraku jednoho pro druhého. Najednou mohu vidět bratra či sestru vedle mne jako ono jedinečné dílo Otcova stvoření, Synova vykoupení i posvěcení Ducha. Mohu si uvědomit základ veškeré naší jednoty, jímž je jedno Tělo se svojí hlavou - Kristem. Zde je prožívána nepřestávající platnost Ježíšova života i smrti, všechna zaslíbení naší budoucnosti.

Při společném stole smíme též zakusit prožitek smíření, vzájemné odpuštění a uzdravení našich vztahů. Můžeme si uvědomit vlastní povolání do svobody Božích dětí, stávat se postupně tím, k čemu jsme byli stvořeni, dorůstat plnosti svého lidství. Máme tak vydávat věrohodné svědectví svého života, svědectví naší společné proměny skrze slavení památky večeře Páně.

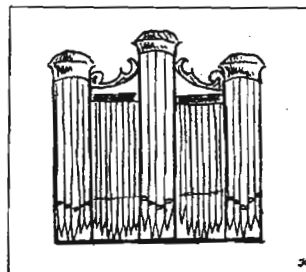
Je to příležitost pro předání daru pokoje, pro vzájemné pozdravení; chvíle pro vyslovení omluvy, odpuštění či povzbuzení. Vždyť společně přijímáme poselství o smrti a vzkříšení našeho Pána, které jsme nejen vyslechli, ale též v tělesné podobě přijali do svého života, a sílu tohoto poselství máme nést v (a z) milosti Boží dále. Neboť skrze naši jednotu, otevřenost, opravdovost a laskavost našich vztahů má také okolní svět uvěřit v Krista.

Církev Ježíše Krista vděčí (mimo jiné) také památce večeře Páně za to, že nadále zůstává jeho církví a to i navzdory veškerému odpadnutí a selhávání. Neboť slavení této památky je stálým znamením lásky a naděje. Zde se navíc při zvěstování slova vždy konkrétně zviditelňuje skutečnost, že věřící patří k sobě a vytvářejí živoucí, radostné společenství.

Vždyť kde již jinde, než ve shromáždění společného stolu se můžeme podílet na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem, a zakoušet tak plnost radosti (1. Janova 1, 3-4).

Jiří Malý

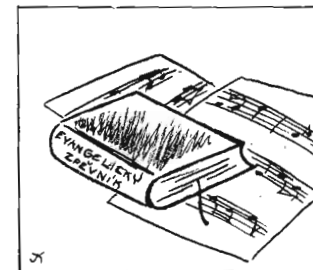
O varhanách a varhanících

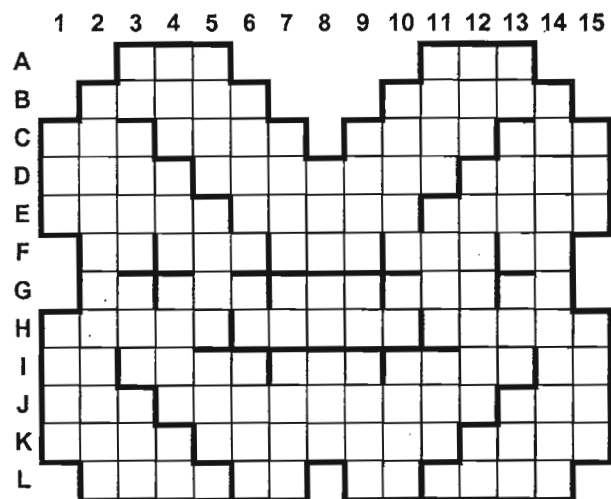

Třetí neděli v měsíci zasedá za varhany v Červeném kostele obvykle bratr Dušan Marek. Písně, které v kostele doprovází, rád předem zná, aby jejich obsah i forma určovaly i ostatní hudbu. Vždyť jsou vybírány k textu kázání a dění při bohoslužbách, a varhany jsou jejich podstatnou součástí. Podle jeho názoru by se varhaník neměl při doprovodech příliš prosazovat. K osobitějšímu projevu je prostor spíše před začátkem a po skončení bohoslužeb, ale i zde by se mělo, hlavně před začátkem, respektovat klidné soustředění shromážděných. Dušan Marek má rád varhanní hudbu a varhany, nevynechá nikdy příležitost si na neznámé varhany v jakémkoli kostele zahrát, zajímá ho stavba a funkce varhan a menší opravy si dovede sám udělat. Od mládí vypomáhal s hraním v mateřském sboru v Šumperku, kde podle potřeby střídal bratra dr. Šimka, během studií v padesátých letech hrával v Poděbradech a od počátku sedmdesátých let se v našem Betlémském a nějaký čas v Červeném kostele (do jeho uzavření) střídal u varhan s bratry Ryšavým, Najbrtem a Hájkem a později s Pavlem Nagyem. Nástroj v Červeném kostele považuje za velmi cenný a váží si toho, že na něj může hrát.

Pokud se v Betlémském kostele otočíte k varhanám a neuvídíte nikoho, pak za nástrojem určitě sedí sestra Anička Míkšátková, která je menší postavy, ale zato je jedním z obětavých, spolehlivých a věrných varhaníků našeho sboru. Povoláním je učitelka zpěvu na základní umělecké škole v Brně – Králově Poli na ulici Palackého. Je absolventkou pěveckého oddělení brněnské konzervatoře a po řadu let byla členkou vynikajícího sboru Brněnských madrigalistů. Snad proto se na varhanní doprovod chrámového zpěvu dívá spíše z té pěvecké stránky. Drží se důsledně notového zápisu a naznačeného frázování. Také zdůrazňuje, že není profesionální varhanice, ale v Betlémském kostele má "svou" čtvrtou neděli v měsíci, na niž se upřímně těší.

L. Marková

VODOROVNĚ: **A.** – Automotoklub; plaz. **B.** – Tělesné cvičení; městská část Brna. **C.** – Jeden i druhý; rakouský architekt narozený v Brně; paní (it.); rosolovitá hmota. **D.** – Bicykl; **druhý díl tajenky**; kluci. **E.** – Šereda; dívčí jméno; časté jméno psa. **F.** – Název chem. zn. dusíku; zájmeno osobní; inkoust (angl.); lehce tavitelný kov; husí citoslovce. **G.** – Zn. cigaret; povstání na Slovensku (zkr.); husitská zbraň; dřívější ozn. stavebních firem na okrese; chem. zn. osmia. **H.** – Smůla; naše metropole; uzavřená společenská skupina. **I.** – Ozn. ovládacího prvku v elektrotechnice; egyptská vlna; organizace zahraničního obchodu (zkr.); ženské jméno; zápor. **J.** – Námořnický alkohol; **třetí část tajenky**; asfalt. **K.** – Slepičí citoslovce; barvitost; zn. praček. **L.** Třiska (slov); karetní výraz; tříprstý lenochod; hlas nástěnných hodin.

SVISLE: **1.** – Zrakový orgán; postrčení. **2.** – **První díl tajenky (ruské přísloví).** **3.** – Tisk. agentura USA; Prostovo jméno; Tomáš; olympijská zkratka. **4.** – Škodlivý motýlek; esperantsky vejce; pivovarská surovina; předložka. **5.** – Prvek chůze; Andulka; bakterie kulovitého tvaru; poloměr. **6.** – Dnes (angl.); hudební označení; odvětví. **7.** – Chemické sloučeniny; hlas zvonku; mládě dravce. **8.** – Kon; Evangelická akademie; zvířetnice. **9.** – Angl. mužské jméno; záporný logaritmus aktivity vodíkových iontů; řeka na Moravě. **10.** – Závěr; stř. obchodní škola; 13 řím. číslicemi. **11.** – Pronásleduje; zapískání; něm. předpona; chem. zn. uranu. **12.** – Japonská lovkyně perel; příslušník vyhynulého kočovného kmene; žena; MPZ Burundi. **13.** – Praví; bicí nástroj; organizace pro ochranu autorských práv; proud. **14.** – **Třetí díl tajenky.** **15.** – Dívčí jméno; letadlo.

Pomůcka: OZO; pH; AMK; MT; OSA; OSP.

Vyluštění z minulého čísla: Vrz chleba za záda, před sebou jej najdeš (ruské přísloví).

Skautský tábor v „mokrých Karpatech“

Letos jsme se rozhodli opustit naše staré známé Orlické hory a vrhli jsme se do neprobádaných Bílých Karpat. Cestou na tábořiště u Nedašovy Lhoty (na hranicích se Slovenskem) obloha zčernala a jakmile jsme dorazili na místo, začalo pršet. Prý to tak vypadá vždycky, když přijedou Brňáci. A protože nás bylo asi 50, byla to skoro potopa. Přežili ji všichni, od nejmenší světlušky až po našeho velkého vůdce Čiču.

Po třech dnech jsme konečně celý promočený dostavěli tábor a pustili se do celotáborové hry. Skauti a skautky zmizeli ve víru událostí 20. století (od Rakouska-Uherska až po sametovou revoluci) a ze světlušek se pod vedením Hanky staly na dva týdny čarodějnice. Dokonce i roveři si letos víc hráli než pracovali.

Protože nejen chlebem živ je člověk, navštívil nás Jirka Gruber, který pro nás udělal speciální sobotní bohoslužby. Když nám to počasí dovolilo, snažili jsme se vidět alespoň něco z krásy Karpat, tři dny puťáku jsme jenom zírali. Ty hory, ty louky, ty lesy..., o tom se nedá psát, to musíte vidět.

Kromě krásné přírody musíte určitě navštívit místní hraničáře, kteří vám hrdě předvedou svoje perfektně vycvičené psy, a "taťku Šmoulu" na jeho farmě; ten nás za malou výpomoc nechal jezdit na svém koni. Můžete taky pomoci slovenským ochránářům kosit místní louky, o které se starají. To všechno jsme vyzkoušeli a určitě to stálo za to.

Pak už zbývalo jen rozdat diplomy a ceny a rychle zbourat všechno, co jsme tak pomalu stavěli. Díky všem, kteří měli zásluhu na tom, že jsme si tábor tak užili... Bylo to v pohodě.

Martina Pacasová

Zprávy ze staršovstva

Brno I

Staršovstvo nejprve hodnotilo minulá shromáždění a vyjádřilo svou radost nad konáním ekumenických bohoslužeb s přáním, aby se takové setkání stalo v budoucnu tradicí. Společná sbírka na SOS vesničku v Brně – Medláncích vynesla přes 10.000 Kč. Dále se projednávaly nejbližší plánované akce v předadventním a adventním období, včetně dalšího cyklu Setkání se Slovem a hudbou. Nejvíce času nám zabralo stanovení bohoslužeb ve sváteční dny, neboť dochází k souběhu svátků a nedělí (24.12. a 31.12.). Byl schválen návrh učitelů nedělních škol, aby se letos nekonala obvyklá vánoční slavnost a místo ní byly dětské bohoslužby na Štěpánův den dopoledne. Plánuje se přitom nacvičit s dětmi nějaké pásmo nebo hru na velikonoce. Na Štěpána navrhujeme společné bohoslužby s II. sborem a nepočítá se silvestrovským večírkem. V nejbližší době začneme také častěji používat Dodatek k evangelickému zpěvníku.

V druhé části byl projednáván návrh stavební komise na nové uspořádání sociálního zařízení a kuchyně na faře. I když se komise sjednotila na jednom návrhu, staršovstvo své rozhodnutí odložilo o 14 dní a svolalo za tím účelem mimořádnou schůzi na 23. října. Náklady na tuto úpravu se odhadují na 600 tisíc Kč.

Nakonec se staršovstvo vyjádřilo nesouhlasně k uvažovaným změnám církevního zřízení ohledně statutu Jeronymovy jednoty a souhlasilo s návrhem na zřízení církevního soudu, který by vydával závazné výklady církevních řádů a k němuž by bylo možné se odvolat v případě rozhodnutí pastýřských rad (dosud tuto úlohu vykonával synod). Za poslance seniorátního shromáždění JJ byli zvoleni Václav Matoulek a Jiří Gruber.

jg

Brno II

Říjnová schůze staršovstva byla tentokrát o týden odložena, snad také proto měla výjimečně rozsáhlý program (a trvala dlouho). V létě a na začátku podzimu si v Blahoslavově domě příliš neodpočinuli ti, kdo mají na starosti hospodářské záležitosti. Rozsáhlá oprava dvorní části obytného domu ještě zcela neskončila, a už bylo nutno soustředit se na řadu nezbytných úprav v bytě, který má sloužit našemu druhému faráři. Před začátkem topného období bylo zapotřebí zajistit rovněž nepostradatelnou rekonstrukci topení v kostele a přilehlých místnostech. Než bylo možné dovést do konce i tyto další úpravy, zjistili noví nájemníci v přízemních prodejnách v obytném domě, že jsou tam zničené podlahy a jejich oprava bude muset začít pěkně hluboko, aby odstranila stavební nedostatek způsobený zřejmě už tehdy, když se obytný dům na Lidické ulici stavěl (kdy to vlastně bylo?). Tak vypadá malá náhodná sonda do hospodářských a stavebních věcí, o něž je staršovstvo povinno dbát. Bylo však také zapotřebí odpovědně projednat celocírkevní návrhy na změny v církevním zřízení před podzimním konventem a příštím synodem, navrhnout delegáty sboru pro seniorátní shromáždění JJ a seznámit se s očekávanými sborovými, seniorátními a celocírkevními akcemi v příštích měsících, počínaje setkáním s konfirmandy a konfirmací na konci týdne. Sluší se ovšem, aby staršovstvo v návalu hospodářských a správních úkolů neztrácelo přehled o dění ve sboru, bohoslužbách a dalších shromážděních, bylo informováno o kontaktech s partnerskými sbory v Nizozemí a Rakousku a o práci kazatelů. Je dobrým zvykem přistoupit k této části agendy hned po zahájení schůze, než se začnou opotřebovávat síly a soustředění. Snad lze pochopit, že jich pak bývá ještě potřeba dost vynaložit, když ručičky hodin neúprosně dávají najevo, že večer už přechází do noci.

jv

Z usnesených „maličkostí“ ještě jedno důležité sdělení pro sbory Brno I i Brno II: Vánoční dětské setkání v Blahoslavově domě se připravuje na sobotu 23. prosince odpoledne. Těšíme se, že se dáte pozvat.

jv

Týden ve sboru

Brno I

Brno II

Pondělí

18.30 - staršovstvo (13.11.)

18.30 - staršovstvo (23.11.)

19.00 - sborové vzdělávání (30. 10. a 27.11.)

Úterý

15.00 - služby Boží v DD Věstonická

17.00 - dětský klub

17.00 - biblická hodina

18.00 - dorost - setkání mladší mládeže

19.30 - třicátníci (7.11., 21.11.)

Středa

13.00 - služby Boží v Diakonii Hrnčířská

15.00 - kavárnička (pro dříve narozené)

16.30 - konfirmační cvičení I. ročník

18.30 - rozhovor nad Bibli - setkání dospělých

19.00 - sdružení mládeže

13.00 - služby Boží v Diakonii Hrnčířská

18.00 - biblická hodina v Blahoslavově domě

19.15 - mládež

Čtvrtek

9.00 - klub otevřených dveří

16.00 - konfirmační cvičení II. ročník

17.00 - biblická hodina pro dospělé

18.00 - pastorační rozhovory (po domluvě)

19.30 - střední generace (23. 11.)

14.30 - vyučování dětí

15.30 - vyučování dětí
příprava konfirmandů

Pátek

15.00 - náboženství - Rychmanov

17.00 - mládež - Rychmanov

18.30 - zkouška pěveckého sboru

19.00 - setkání mládeže

Sobota

10.00 - služby Boží v DD Kociánka -
(4.11., 18.11.)

Neděle

9.40 - modlitební chvíle

10.00 - nedělní škola pro děti

11.00 - setkání na faře při kávě a čaji

18.00 - pěvecký sbor mládeže

9.00 - nedělní škola pro děti

10.00 - setkání v Blahoslavově domě
při kávě a čaji

SETKÁVÁNÍ - brněnský evangelický měsíčník. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Internet: <http://setkavani.hyperlink.cz>. Odpovědní redaktoři: J. Gruber, J. Vitek. Na čísle spolupracovali: Marek Baláš, Miloslav Cahlik, Katka Cahliková, Jana Kolářová, Ludmila Marková, Pavel Nagy, Ctirad Novák, Daniela Ryšavá, PhDr. Eva Šimková, RNDr. Blahoslav Šimek a externí spolupracovníci. Registrováno pod číslem: R7/98. Vychází 10× ročně poslední neděli v měsíci. Časopis je možné objednat na adrese sboru ČCE Brno I. Na stejnou adresu je možno posílat i literární příspěvky. Doporučená cena jednotlivého čísla 12 Kč, pro předplatitele 10 Kč. Adresa sboru ČCE Brno I - Opletalova 6, 602 00 Brno. tel.: 05/42211453, email: ccebmo1@atlas.cz, <http://www.berolina.cz/ccebmo>. Adresa sboru ČCE Brno II - Lidická 79, 602 00 Brno, tel.: 05/41 21 24 69, email: evsboii@iol.cz.

Datum uzávěrky příštího čísla: 9. 11. 2000.